

Construcțiile condiționale

I. **Definiție:** **Construcțiile condiționale** exprimă circumstanțe care constau fie în ipoteză, fie într-o condiție de care depinde realizarea unei acțiuni sau a unei stări.

c. condițional

Ex. Ascultând cu atenție, vei înțelege lecția.

P. C.D.T. 1 2
/Dacă ascuți cu atenție/, /vei înțelege lecția./
Cu ce condiție? ↑

OBS.: **Construcțiile condiționale** se pot realiza la nivelul propoziției (circumstanțialul condițional) și la nivelul frazei (propoziția circumstanțială condițională).

II. **T.R. verbe/locuțiuni verbale:** În locul lui Paul, mi-aș fi dat seama mai repede.

P. C.D.T. 1 2
/Dacă o să fie vreme bună/, /mergem în excursie./
c. condițional

T.R. adjective: Am o mască utilizabilă în caz de incendiu.

1 P. C.D.T. 2
/Este folositoare/ /în caz că am nevoie./
c. condițional

T.R. interjecție predicativă: Bravo, cu condiția să reușești!

1 P. C.D.T. 2
/Hai și tu/, /dacă vrei!/
c. condițional

III. **Circumstanțialul condițional** – poate fi exprimat prin:

1. substantive – Ac.3: Plecăm dimineață, cu condiția să fii gata.

– G3: În locul lui Ion aș fi tăcut.

2. pronume – G3: În locul tău/acestuia/celorlalti, aș fi ripostat.

3. numerale – G3: În locul celor doi aș fi procedat altfel.

4. adverbe: Antrenează-te, altfel nu poți câștiga!

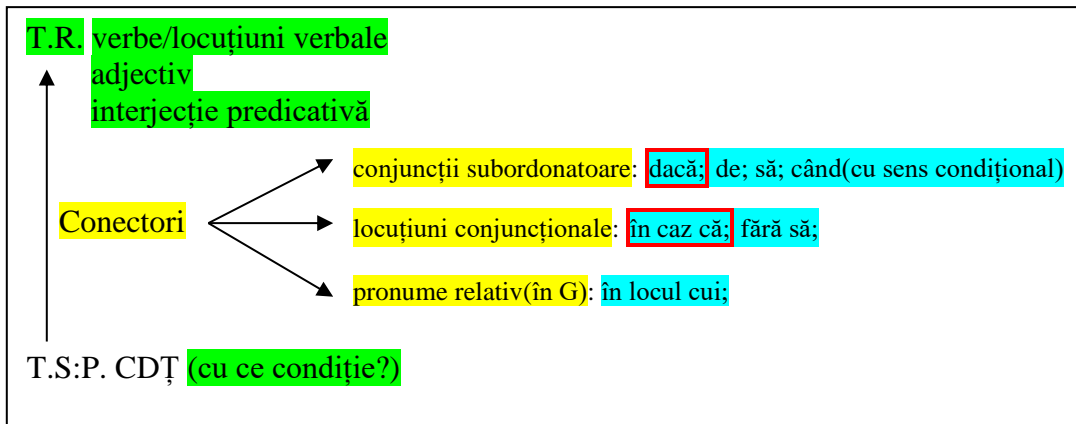
OBS.: Sunt circumstanțiale condiționale adverbele: altminteri, (numai) astfel, altfel, așa, și locuțiunile adverbiale: în caz contrar, (numai) în felul acesta [cf. GALR, II, p. 555].

5. adjective: Numai rugată, vine pe la noi.

6. forme verbale nepersonale:

a) gerunziu (însoțit de semiadverbul **numai**): (**Numai**) ascultând cu atenție vei înțelege lecția.

IV. Propoziția subordonată circumstanțială condițională (P.CDȚ.)

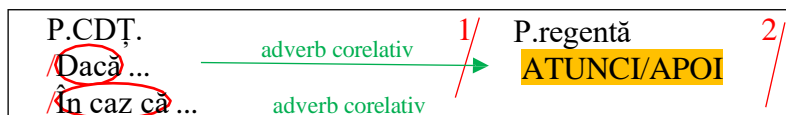

Exemple: /Nu va fi pedepsit/ ¹ **dacă** ² nu este vinovat./
¹ /S-ar întrista/ ² **să** ³ nu venim toți de ziua lui./
¹ /**Când** ² aș ști/ ³ /**că** ¹ minți/ , /m-aș supăra./
¹ /**De** ² ți-e teamă de câini/ , /nu te apropia de ei!/
¹ /Cheamă-l/ ² /**dacă** ¹ ai nevoie de ajutor./
¹ /**În caz că** ² ne terminăm temele/ , /mergem la plimbare./
¹ /**Fără să** ² mă cunoști/ , /nu poți afirma asemenea lucruri despre mine./
¹ /**În locul cui** ² a dat această notă/ , /eu aș fi fost mai exigentă./

Obs.: P.CDȚ. juxtapusă regentei:

¹ /Ai carte/ , ² /ai parte!/
¹ /Muncești/ , ² /ai de toate!/
¹ /Ai învățat/ , ² /răspunde!/
V. Adverbe corelative

Ex. ¹ /**Dacă** ² te interesează/ , /**atunci** citește!/
¹ /**Dacă** ² nu ascuți sfatul meu/ , /**apoi** nu îmi mai cere părerea!/
P.CDȚ. 1 2

VI. Topica și punctuația

a) Construcțiile condiționale pot sta înainte sau după regentă și se pot izola prin virgulă, mai ales când sunt antepuse:

c. condițional

ex. La nevoie, utilizează două pastile.

P. C. D. T. 1 2
/Dacă are timp/ /va veni./

